

ÅRSREGNSKAP FOR REGNSKAPSÅRET 2018 - GENERELL INFORMASJON

Journalnummer: 2019 415286

Enheten

Organisasjonsnummer: 818 066 872
Organisasjonsform: Den norske kirke
Foretaksnavn: DEN NORSKE KIRKE
Forretningsadresse: Rådhusgata 1-3
0106 OSLO

Regnskapsår

Årsregnskapets periode: 01.01.2018 - 31.12.2018

Konsern

Morselskap i konsern: Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet: Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av
årsregnskapet til selskapet: Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet: Lis-Ann Ødelien
Dato for fastsettelse av årsregnskapet: 11.03.2019

Grunnlag for avgivelse

År 2018: Årsregnskap er elektronisk innlevert.
År 2017: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2018.

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 13.06.2019

Organisasjonsnr: 818 066 872
DEN NORSKE KIRKE

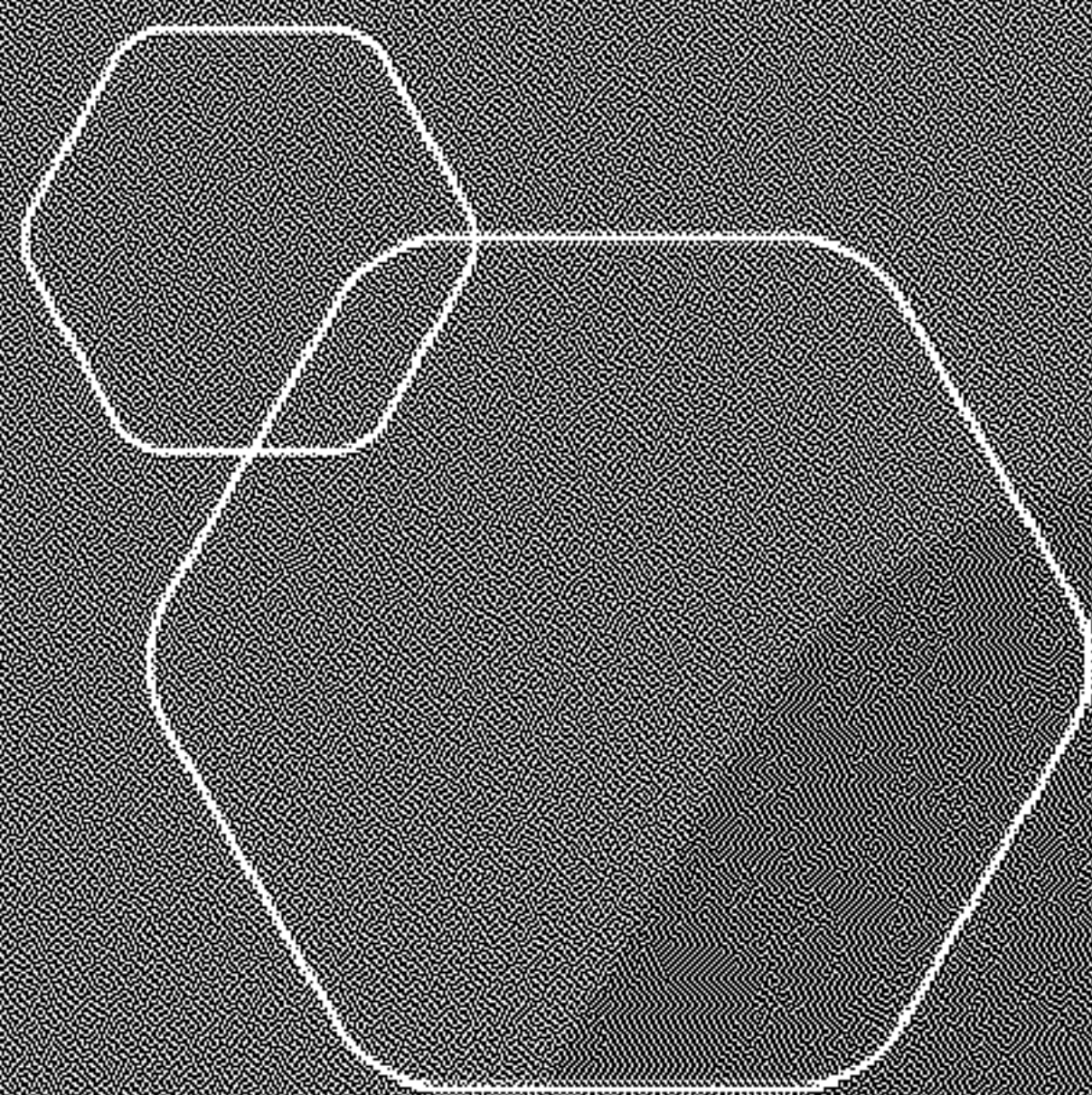
RESULTATREGNSKAP

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
RESULTATREGNSKAP			
Inntekter			
Salgsinntekt	1	2 118 828 000	2 076 128 000
Annen driftsinntekt	1, 16	10 551 000	22 824 000
Sum inntekter		2 129 378 000	2 098 952 000
Kostnader			
Endring i beholdning av varer under tilvirkning og ferdig tilvirkede varer		292 000	528 000
Varekostnad	2, 15	505 786 000	491 283 000
Lønnskostnad	3, 4	1 379 389 000	1 315 701 000
Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	5	4 780 000	4 538 000
Annen driftskostnad	3, 6, 11,	226 757 000	222 708 000
Sum kostnader		2 117 004 000	2 034 758 000
Driftsresultat		12 375 000	64 194 000
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen finansinntekt	7	11 326 000	8 733 000
Sum finansinntekter		11 326 000	8 733 000
Annen finanskostnad	7	49 000	52 000
Sum finanskostnader		49 000	52 000
Netto finans		11 276 000	8 682 000
Ordinært resultat før skattekostnad		23 651 000	72 876 000
Ordinært resultat etter skattekostnad		23 651 000	72 876 000
Årsresultat		23 651 000	72 876 000
Årsresultat etter minoritetsinteresser		23 651 000	72 876 000
Totalresultat		23 651 000	72 876 000
Overføringer og disponeringer			
Udekket tap	14	-6 200 000	
Overføringer til/fra annen egenkapital	14	29 851 000	72 876 000
Sum overføringer og disponeringer		23 651 000	72 876 000

BALANSE

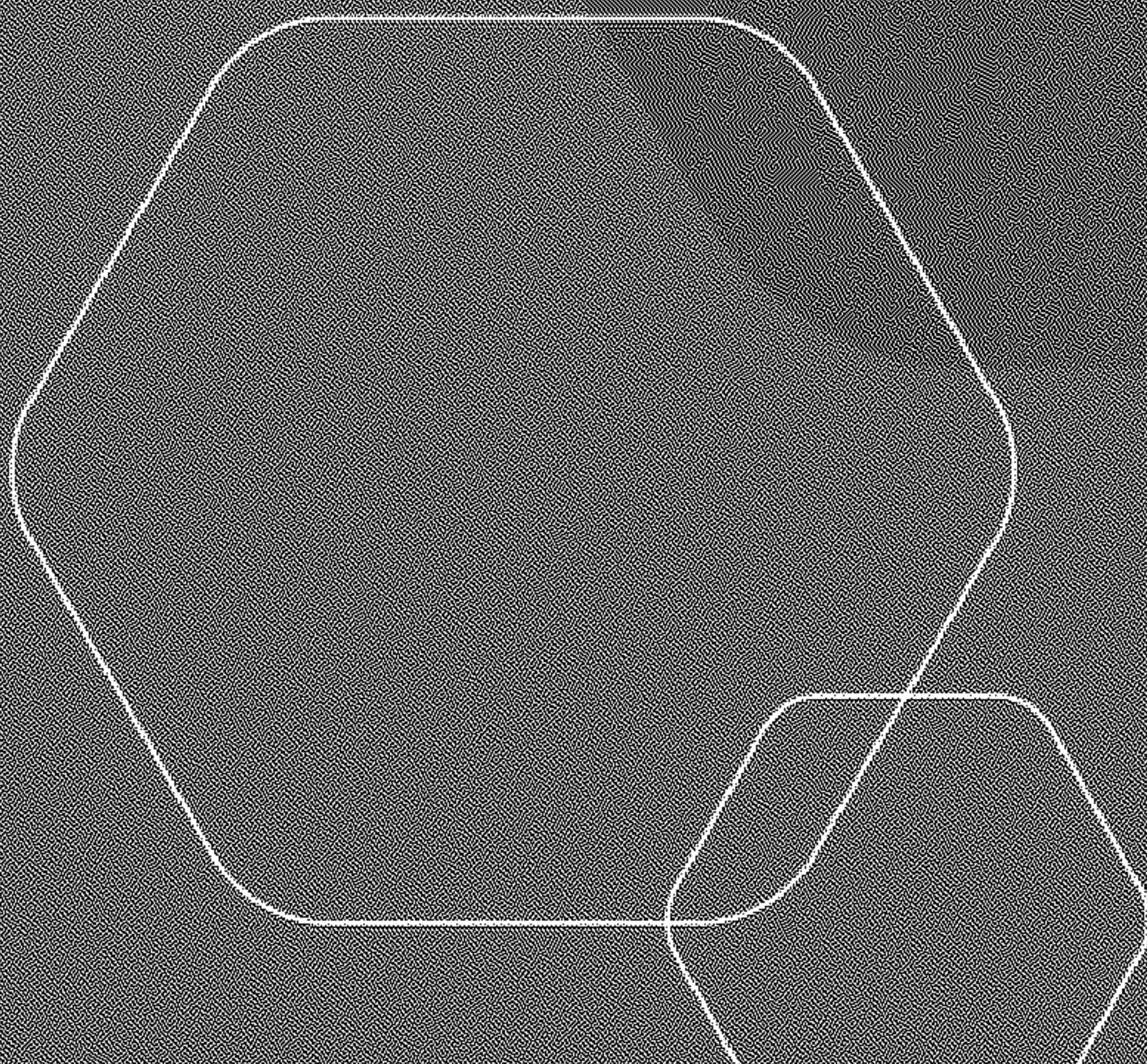
Beløp i: NOK	Note	2018	2017
BALANSE - EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Konsesjoner, patenter, lisenser, varemerker og lignende rettigheter	5	9 435 000	11 032 000
Sum immaterielle eiendeler		9 435 000	11 032 000
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	5	1 200 000	1 200 000
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner og lignende	5	7 703 000	9 322 000
Sum varige driftsmidler		8 903 000	10 522 000
Finansielle anleggsmidler			
Lån til tilknyttet selskap og felles kontrollert virksomhet	9	4 735 000	
Investeringer i aksjer og andeler	8	19 024 000	25 224 000
Andre fordringer	10		
Sum finansielle anleggsmidler		23 759 000	25 224 000
Sum anleggsmidler		42 096 000	46 778 000
Omløpsmidler			
Varer			
Fordringer			
Kundefordringer	11	4 968 000	3 476 000
Andre fordringer	10	11 329 000	8 882 000
Sum fordringer		16 297 000	12 358 000
Investeringer			
Andre finansielle instrumenter	12	227 215 000	225 000 000
Sum investeringer		227 215 000	225 000 000
Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd, kontanter og lignende	13	331 967 000	226 592 000
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		331 967 000	226 592 000
Sum omløpsmidler		575 479 000	463 950 000

SUM EIENDELER		617 575 000	510 728 000
BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital	14	18 900 000	25 100 000
Annen innskutt egenkapital	14	100 000 000	100 000 000
Sum innskutt egenkapital		118 900 000	125 100 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	14	105 845 000	75 994 000
Sum opptjent egenkapital		105 845 000	75 994 000
Sum egenkapital		224 745 000	201 094 000
Sum langsiktig gjeld		0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		67 413 000	26 768 000
Skyldige offentlige avgifter		73 086 000	73 311 000
Annen kortsiktig gjeld	10	252 332 000	209 556 000
Sum kortsiktig gjeld		392 831 000	309 635 000
Sum gjeld		392 831 000	309 635 000
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		617 575 000	510 728 000

Årsregnskap 2018

Den norske kirke

Org.nr.: 818 066 872

OM VIRKSOMHETEN

Rettssubjektet Den norske kirke (Dnk) omfatter den tidligere statlige virksomheten av trossamfunnet Den norske kirke. Fra 1. september 2018 ble KUN virksomhetsoverdradd til VID vitenskapelige høyskole. Det vises til nærmere omtale i note 14.

Det følger av Kirkelovens § 25 at «Kirkerådet har ansvaret for at økonomiforvaltningen og økonomistyringen av de midlene som Kirkemøtet disponerer, er forsvarlig. Kirkerådet fastsetter regnskapet. For regnskapet gjelder regnskapsloven om ikke departementet har fastsatt andre bestemmelser i forskrift. Kirkerådet skal ha en daglig leder av virksomheten.» Kulturdepartementet har i tillegg fastsatt «Forskrift om rekneskapsføring av pensjonsutgifter for Den norske kyrkja (rettssubjektet Den norske kyrkja)».

Formålet med rammebevilgningen fra Kulturdepartementet er å støtte opp under Den norske kirke som folkekirke i samsvar med Grunnloven § 16. I Prop. S 1 (2017–2018) er det ut fra dette gitt følgende retningsgivende mål for anvendelsen av bevilgningen:

- Den norske kirke skal være en landsdekkende, lokalt forankret kirke.
- Den norske kirke skal ha en oppslutning som bekrefter dens karakter som folkekirke.
- Den norske kirke skal formidle evangelisk-luthersk tro og tradisjon og tilby trosopplæring til alle dømte barn.
- Den norske kirke skal være organisert i samsvar med demokratiske prinsipper og verdier.

Ved utgangen av 2018 hadde Den norske kirke 3 865 149 medlemmer og tilhørige, hvorav 3 721 138 er bosatt i Norge. Dette utgjør ca 70 prosent av den norske befolkningen. Dnk skal sørge for prestedtjeneste til alle 1 193 sokn, i tillegg kommer det syv døvemenigheter, Bymenigheten Sandnes, Saemien Åålmege og Svalbard kirke. Døvemenigheten er eget prosti. Dnk skal også forvalte medlemsregister, gi faglig og økonomisk støtte til trosopplæring og annen trosformidling og diakonalt arbeid, samt ivareta det kirkelige demokrati som sine hovedaktiviteter. Det er ved utgangen av 2018 totalt 1 541 faste årsverk i Dnk, hvorav 1 281 er prester, 233 er ansatte i fag- og administrative stillinger og 19 årsverk er andre stillinger.

I Statsbudsjettet for 2018 er det bevilget tilskudd til Dnk som tilsvarer et aktivitetsnivå tilsvarende som i 2017. Kirkerådet fordeler tilskuddet videre til oppgaver som utføres i regi av Kirkerådet og bispedømmerrådene. Tilskuddet har i sin helhet gått til finansiering av virksomheten og videreformidling av tilskudd til eksterne mottakere i sokn, fellesråd eller andre i tråd med vedtak og avtaler.

De 11 bispedømmene har hvert sitt kontor, med hver sin stiftsdirektør som daglig leder. Bispedømmekontorene ligger i Fredrikstad, Oslo, Hamar, Tønsberg, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Molde, Trondheim, Bodø og Tromsø. Kirkerådet har sin virksomhet i Oslo, mens avdeling for samisk kirkeliv er lokalisert i Tromsø. KUN som ble virksomhetsoverdratt 01.09.2018 til VID vitenskapelige høyskole, er lokalisert i Tromsø. Svalbard kirke er lokalisert på Svalbard.

I 2018 var den administrative driften preget av direktørskifte, Kontrollutvalgets forvaltningsrevisjonsarbeid, iverksettelse av internrevisjon og effektiviseringsarbeid.

Ledelsen mener at årsregnskapet og balansen med noter gir et rettviseende bilde av organisasjonens stilling og resultat. Det er heller ikke etter regnskapsperiodens utgang inntrådt forhold som etter ledelsens syn har betydning ved bedømmelse av regnskapet.

RISIKO OG RISIKOSTYRING

Ulike deler av Dnk sin virksomhet er utsatt for ulik grad av risiko. Dette gjelder både risikostyring for Dnk og finansiell risiko:

RISIKOSTYRING I DNK

Dnk er avhengig av et godt omdømme for å sikre troverdighet og opprettholde tillit blant medlemmene i Den norske kirke, lovgivende og bevilgende myndigheter, i samfunnet og for å sikre fremtidig rekruttering.

For den samlede driften og for større prosjekter blir det gjort egne risikoanalyser som ligger til grunn for planlegging og risikostyring.

Også for 2018 vedtok Kirkerådet en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) av hele Dnk sin drift innenfor fem områder: Økonomiske rammer, kapitalforvaltning og likviditetsstyring, Internkontroll og økonomiforvaltning, HMS og arbeidsgiver, Plan- og måloppnåelse, og Personvern.

Det jobbes kontinuerlig med å redusere risiko for økonomiske misligheter. Kirkemøtets kontrollutvalg har gjennomført sitt arbeid i samsvar med plan for 2018. Internrevisjonen ble etablert i 2018. Sammen med etablerte rutiner for forebygging, vurderes risikoen for økonomiske misligheter som lav.

Vurdering av risiko vil gjøres til gjenstand for oppdatering i eget internrevisjonsprosjekt i 2019.

FINANSIELL RISIKO

Dnk er i tett dialog med bevilgende myndigheter for å sikre tilstrekkelig driftskapital og tilfredsstillende likviditet. Det er noe risiko knyttet til resultateffekt av svingning i kostnadsnivå på pensjonspremien, og da spesielt effekten av solvenspremien som var satt til null i 2017, om lag kr 40 mill i 2018 og om lag kr 93 mill i 2019. Kulturdepartementet bevilget midler som dekket det meste av kostnadene knyttet til solvenspremien i 2018. Det er tett dialog med departementet om fremtidige pensjonskostnader.

Dnk har plassert kapital hovedsakelig i bank og i pengemarked. Risiko for økonomisk tap i bank er vurdert som lav, og den er ytterligere redusert ved å plassere deler i pengemarked. Dette er plasseringer som gir lavere forventet avkastning enn alternativ plassering i mer risikofylte aktivaklasser. Kirkerådet vedtok en mer offensiv investeringsstrategi i januar 2018, denne implementeres i 2019 i samsvar med vedtaket.

ÅRSREGNSKAPET

Dnk skal i tråd med Kirkelovens § 25 føre regnskap etter Regnskapslovens regler for øvrige foretak, men med unntak for føring av pensjonsordning. Unntaket er hjemlet i egen forskrift. 2018 er det andre regnskapsåret for Dnk.

RESULTAT

Dnk mottar det vesentligste av tilskudd til driften fra Kulturdepartementet. I tillegg mottar Dnk noe tilskudd fra Justisdepartementet til drift av Svalbard kirke. Øvrige tilskudd mottas fra Opplysningsvesenets fond og andre offentlige virksomheter.

Om lag 75 prosent av tilskuddet tildeles egen virksomhet for å dekke lønns- og driftskostnader, og om lag 25 prosent er tilskudd som videreformidles til eksterne mottakere.

Samlede inntekter for Den norske kirke ble i 2018 kr 2 129,4 mill hvorav kr 2 108,3 mill er knyttet til tilskudd og resterende består av andre inntekter. Utbetalte tilskudd utgjorde i 2018 kr 505,8 mill, varesalg kr 0,3 mill og samlede lønnskostnader kr 1 379,4 mill. Avskrivninger utgjorde kr 4,8 mill og øvrige driftskostnader utgjorde 226,8 mill. Netto finansinntekter utgjorde kr 11,3 mill.

Den norske kirke har i 2018 styrt sitt aktivitetsnivå innenfor tildelte rammer. Videreføring av mindreforbruk fra hver enhet i 2017 og god økonomisk styring har gitt et årsresultat på kr 23,7 mill. Kulturdepartementet bevilget i desember 2018 kr 35 mill til å dekke det meste av pensjonspremiens solvensdel.

For 2019 har Stortinget vedtatt et tilskudd som gir rom for å videreføre Den norske kirke sitt aktivitetsnivå fra 2018. Det er da ikke tatt høyde for merkostnader knyttet til pensjonspremiens solvensdel estimert til kr 92,9 mill. Det vises til nærmere omtale under finansiell risiko.

BALANSE

Egenkapitalen per 31. desember 2017 var kr 201,1 mill. Per 31. desember 2018 er egenkapitalen økt med kr 23,7 mill og utgjør kr 224,7 mill.

Totalkapitalen har økt med kr 106,9 mill fra 31. desember 2017 og er per 31. desember 2018 på kr 617,6 mill. Likvide midler er på kr 559,2 mill.

Investeringsbehovet er lavt, og anleggsmidler utgjør under 10 prosent av totalbalansen ved utgangen av 2018. Dnk har tilfredsstillende likviditet på kort sikt, men er sårbar for vesentlige endringer i tilskudd og driftsaktiviteter.

KONTANTSTRØM

Likviditetsbeholdningen er i 2018 økt med kr 105,4 mill, hvorav 103 mill er kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter og gir et uttrykk for inn- og utbetalinger i perioden.

ARBEIDSMILJØ

Ledelsen har fastsatt mål for HMS-arbeidet, og handlingsplan er utarbeidet på overordnet nivå. Bispedømmerådene er bedt om å utarbeide egne handlingsplaner. Arbeidsmiljøutvalg (AMU) og regionale AMU (RAMU) i alle bispedømmer og Kirkerådets sekretariat har jevnlig møter. Det foreligger oversikt over verneområder og verneombud. Det ble i løpet av 2018 varslet om kritikkverdige forhold i en enhet i virksomheten. Varselet ble håndtert etter gjeldende varslingsrutiner, og saken er nå avsluttet. Det ble også meldt inn en varslings sak fra nasjonalt hovedverneombud til Kontrollutvalget vedrørende virksomhetens systematiske HMS-arbeid, og henvendelsen ble tatt til orientering. Dette følges opp i virksomhetens kontinuerlige HMS-arbeid.

Det ble i 2018 ikke rapportert til AMU om skader og alvorlige ulykker. I 2018 ble det etablert rutiner for blant annet forebygging og håndtering av konflikter, revisjon av systematisk HMS-arbeid i bispedømmeråd, utarbeidelse av årsrapport for arbeidsmiljøutvalg og for sykefraværsoppfølging. Det er også utarbeidet mal for samordning av HMS-arbeid mellom bispedømmeråd og kirkelige fellesråd

Sykefraværet i 2018 var på 5,41 prosent mot 4,84 prosent i 2017.

YTRE MILJØ

Dnk sin virksomhet er i all hovedsak tjenesteleveranser, og driften har en begrenset forurensende effekt på det ytre miljø. Ved innkjøp legges det vekt på miljøvennlige alternativer der det er mulig. Kirkerådet og syv av bispedømmene er Miljøfyrtårn-sertifiserte.

DISKRIMINERING

For alle ansatte ligger et generelt krav om medlemskap i Den norske kirke, men det er anledning til å søke om dispensasjon for enkelte stillinger. Ut over dette søkes mangfold både når det gjelder kjønn, seksuell orientering, etnisk bakgrunn og funksjonsevne.

LIKESTILLING

Likestilling blir tillagt vekt ved rekruttering og avlønning av ledere og medarbeidere i Dnk. Det arbeides løpende med informasjon og bevisstgjøring om aktuell likestillings- og diskrimineringslovgivning. I 2018 var det 39 prosent kvinner og 61 prosent menn blant de tilsatte. Det var 38 prosent kvinner og 62 prosent menn i ledelsen (inkluderer Kirkerådets sekretariat, med direktør, assisterende direktør, direktører og seksjonssjefer, stiftsdirektører og avdelingsledere, personalsjefer og økonomisjefer på BDR). Blant biskopene er det 58 prosent kvinner og 42 prosent menn. Blant prostene er kjønnsfordelingen 70 prosent menn og 30 prosent kvinner. Blant Kirkerådets medlemmer er det 9 kvinner og 6 menn, der leder er kvinne og nestleder er mann.

FREMTIDIG UTVIKLING

Det er forventet at Stortinget vil sikre fremtidig forsvarlig drift av Dnk for å oppfylle Grunnlovens § 16. Dnk vil aktivt arbeide med å redusere kostnader og øke inntekter for å kunne oppfylle kirkens oppdrag. Det er gode muligheter for å oppfylle statens målsettinger for bevilgningen til Dnk i 2019, og det er grunnlag for fortsatt drift. Det jobbes aktivt med synkende dåps- og medlemstall samt utfordringer med rekruttering til kirkelige stillinger. Til arbeidet med rekruttering er det benyttet bundne midler.

Oslo 11. mars 2019

Kristin Gunleiksrud Raaum
Leder

Harald Hegstad
Nestleder

Leif Christian Mæland Andersen
Kirkerådsmedlem

Karin-Elin Berg
Kirkerådsmedlem

Kjersti Brakestad Boge
Kirkerådsmedlem

Ole Kristian Bonden
Kirkerådsmedlem

Helga Haugland Byfuglien
Kirkerådsmedlem

Anne Berit Løvstad Evang
Kirkerådsmedlem

Anne Jorid Gjertsen
Kirkerådsmedlem

Agnes Sofie Gjeset
Kirkerådsmedlem

Linn Strømme Hummelvoll
Kirkerådsmedlem

Olav Myklebust
Kirkerådsmedlem

Jan Olav Olsen
Kirkerådsmedlem

Kari Helene Skog
Kirkerådsmedlem

Gunnar Winther
Kirkerådsmedlem

Ingrid Vad Nilsen
Direktør

RESULTATREGNSKAP

DEN NORSKE KIRKE

Beløp i 1000 kroner	Note	2018	2017
DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Mottatt tilskudd	1	2 118 828	2 076 128
Annen driftsinntekt	1, 16	10 551	22 824
Sum driftsinntekter		2 129 378	2 098 952
Utbetalt tilskudd	2, 15	505 786	491 283
Varer for videralg		292	528
Lønnskostnad	3, 4	1 379 389	1 315 701
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	5	4 780	4 538
Annen driftskostnad	3, 6, 11, 16	226 757	222 708
Sum driftskostnader		2 117 004	2 034 758
Driftsresultat		12 375	64 194
Finansinntekter	7	11 326	8 733
Finanskostnader	7	49	52
Resultat av finansposter		11 276	8 682
Ordinært resultat		23 651	72 876
Årsresultat		23 651	72 876
OVERFØRINGER			
Benyttelse av bunden kapital	14	-6 200	0
Avsatt til annen egenkapital	14	29 851	72 876
Sum overføringer		23 651	72 876

BALANSE**DEN NORSKE KIRKE**

Beløp i 1000 kroner	Note	2018	2017
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
IMMATERIELLE EIENDELER			
Medlemsregister/kirkebok	5	9 435	11 032
Sum immaterielle eiendeler		9 435	11 032
VARIGE DRIFTSMIDLER			
Leilighet	5	1 200	1 200
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	5	7 703	9 322
Sum varige driftsmidler		8 903	10 522
FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER			
Lån til tilknyttet selskap	9	4 735	0
Investeringer i aksjer og andeler	8	19 024	25 224
Sum finansielle anleggsmidler		23 759	25 224
Sum anleggsmidler		42 096	46 778
OMLØPSMIDLER			
FORDRINGER			
Kundefordringer	11	4 968	3 476
Andre kortsiktige fordringer	10	11 329	8 882
Sum fordringer		16 297	12 358
INVESTERINGER			
Andre finansielle instrumenter	12	227 215	225 000
Sum investeringer		227 215	225 000
Bankinnskudd, kontanter o.l.	13	331 967	226 592
Sum omløpsmidler		575 479	463 950
Sum eiendeler		617 575	510 728

BALANSE

DEN NORSKE KIRKE

Beløp i 1000 kroner	Note	2018	2017
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
INNSKUTT EGENKAPITAL			
Bunden kapital	14	18 900	25 100
Annen innskutt egenkapital	14	100 000	100 000
Sum innskutt egenkapital		118 900	125 100
OPPTJENT EGENKAPITAL			
Annen egenkapital	14	105 845	75 994
Sum opptjent egenkapital		105 845	75 994
Sum egenkapital		224 745	201 094
GJELD			
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		67 413	26 768
Skyldig offentlige avgifter		73 086	73 311
Annen kortsiktig gjeld	10	252 332	209 556
Sum kortsiktig gjeld		392 831	309 635
Sum gjeld		392 831	309 635
Sum egenkapital og gjeld		617 575	510 728

BALANSE

DEN NORSKE KIRKE

Oslo, 11.03.2019

Styret i Den norske kirke

Kristin Gunleiksrud Raaum
Leder

Harald Hegstad
Nestleder

Leif Christian Mæland Andersen
Kirkerådsmedlem

Karin-Elin Berg
Kirkerådsmedlem

Kjersti Brakestad Boge
Kirkerådsmedlem

Ole Kristian Bonden
Kirkerådsmedlem

Helga Haugland Byfuglien
Kirkerådsmedlem

Anne Berit Løvstad Evang
Kirkerådsmedlem

Anne Jorid Gjertsen
Kirkerådsmedlem

Agnes Sofie Gjeset
Kirkerådsmedlem

Linn Strømme Hummelvoll
Kirkerådsmedlem

Olav Myklebust
Kirkerådsmedlem

Jan Olav Olsen
Kirkerådsmedlem

Kari Helene Skog
Kirkerådsmedlem

Gunnar Winther
Kirkerådsmedlem

Ingrid Vad Nilsen
Direktør

INDIREKTE KONTANTSTRØM

DEN NORSKE KIRKE

Beløp i 1000 kroner	Note	2018	2017
KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER			
Resultat		23 651	72 876
Ordinære avskrivninger		4 780	4 538
Endring i kundefordringer		-1 492	-755
Endring i leverandørgjeld		40 645	26 730
Endring i andre tidsavgrensningsposter		35 369	345 034
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		102 953	448 423
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER			
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		-1 563	-1 805
Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer		-2 215	-225 000
Innbetalinger ved salg av andre investeringer		6 200	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		2 422	-226 805
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		105 375	221 618
Beh. av kont. og kontantekvivalenter ved per. begynnel		226 592	4 974
Beh. av kont. og kontantekvivalenter ved per. slutt		331 967	226 592

REGELVERK

Årsregnskapet for Den norske kirke (Dnk) er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

I medhold av kirkeloven § 25 fjerde ledd har kulturdepartementet gjort unntak fra regnskapslovens bestemmelser om regnskapsføring av pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader. Det er i forskrift fastsatt at Dnk sine pensjonsforpliktelser ikke skal føres i balansen, men utførlig opplyses om i note for å sikre relevant og nødvendig informasjon til regnskapsbrukere. Dnk er ikke skattepliktig.

BRUK AV ESTIMATER

Det er i begrenset omfang benyttet estimer og forutsetninger ved utarbeidelse av årsregnskapet for Dnk. Områder som i stor grad inneholder skjønnsmessige vurderinger, forutsetninger eller estimer som er vesentlige for årsregnskapet, er beskrevet i note.

INNTEKTER

Inntekter består i det vesentligste av tilskudd fra staten, samt noe tilskudd fra andre virksomheter. Tilskuddene inntektsføres på vedtakstidspunktet eller ved oppfyllelse av andre vilkår gitt i vedtak til tilskuddene.

Øvrige inntekter består av salg av varer og tjenester, leieinntekter, gaver etc. Inntektsføring skjer på leveransetidspunkte .

LEASING

Foretaket har kun operasjonell leasing. Leasingutgifter kostnadsføres løpende som driftskostnad.

KLASSIFISERING OG VURDERING AV ANLEGGSMIDLER

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost, fratrasket avskrivninger og eventuelle nedskrivninger.

Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Varige driftsmidler nedskrives til gjenvinnbart beløp ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Det er ikke foretatt nedskrivninger av varige driftsmidler.

KLASSIFISERING OG VURDERING AV OMLØPSMIDLER

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen.

Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på transaksjonstidspunktet.

FORDRINGER

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. Det gjøres i tillegg vurdering av behovet for en generell tapsavsetning.

PENSJONER - YTELSESORDNING

Dnk har pensjonsforpliktelser finansiert med sikrede ordninger.

Det er i forskrift fastsatt av Kulturdepartementet den 4. oktober 2016 gitt fritak for bokføring av pensjonsforpliktelser for Dnk. Krav til noteopplysninger er opprettholdt og skal utarbeides i tråd med Norsk Regnskapsstandard 6 om pensjonskostnader. Pensjonsforpliktelsen og estimert pensjonskostnad iht aktuarberegningen framgår av note. Bokført pensjonskostnad svarer til betalt pensjonspremie og er klassifisert som lønnskostnader.

AKSJER OG ANDELER

Aksjer og andeler vurdert som omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi på balansedagen. Mottatt utbytte og andre utdelinger fra selskapene inntektsføres som finansinntekt.

BETINGEDE UTFALL

Betingede utfall regnskapsføres når kostnaden anses sannsynlig og utfallet kan estimeres.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter og bankinnskudd.

NOTER

Beløp i notene er alle oppgitt i 1000 kroner.

Note 1 Driftsinntekter

Mottatt tilskudd:	2018	2017
Tilskudd fra statlige virksomheter	2 111 273	2 065 737
Tilskudd fra fylker og kommuner	5 188	6 165
Tilskudd fra organisasjoner og stiftelser	2 367	4 226
Sum	2 118 828	2 076 128
Annen driftsinntekt:		
Varesalg	1 465	2 391
Tjenestesalg	2 816	16 376
Leieinntekter m.m.	1 220	1 462
Andre inntekter inkl. periodiserte inntekter	5 050	2 596
Sum	10 551	22 824

Note 2 Utbetalte tilskudd

Dnk har i 2018 utbetalt tilskudd kr 505 786' til ulike formål. Av dette utgjør 88,2 % tildelinger til fellesråd og sokn over hele landet. Tilskudd til fellesråd og sokn gis ut fra gitte fordelingsnøkler. 6,0 % av utbetalt tilskudd tildeles domkirkene og andre eksterne enheter. Resterende 5,8 % av utbetalt tilskudd gis til eksterne enheter etter søknader og andre avtaler.

Utbetalte tilskudd:	2018	2017
Trosopplæring	307 619	302 930
Diakoni	52 082	51 997
Undervisning	83 988	83 172
Kirkemusikk	2 445	1 811
Domkirker	5 138	5 000
Internasjonale økumeniske organisasjoner	8 671	9 393
Andre institusjoner og kirkelige formål	24 163	20 355
Opplysningsvesenets fond	4 787	6 822
Andre ideelle formål	16 894	9 804
Sum utbetalte tilskudd	505 786	491 283

Note 3 Lønnskostnader og ytelser, godtgjørelser til direktør, styret og revisor

Lønnskostnader	2018	2017
Lønninger	1 017 535	1 000 379
Arbeidsgiveravgift	144 371	144 238
Pensjonskostnader	197 179	154 917
Andre ytelser	20 303	16 167
Sum lønnskostnader	1 379 389	1 315 701

I 2018 har Den norske kirke sysselsatt 1563 årsverk.

Ytelser til ledende personer	Tidligere direktør	Ny direktør	Styret
Lønn	469	478	486
Pensjonskostnader	812	1 412	0
Annen godtgjørelse	0	0	0
Sum ytelser til ledende personer	1 281	1 890	486

Det er ikke inngått avtale om etterlønn, bonuser, lån, sikkerhetsstillelse o.l. til fordel for direktør eller styremedlemmer. Den norske kirke har i 2018 tilsatt ny direktør. Tidligere direktør var ansatt fra 01.01-31.05 og ny direktør ansatt fra 01.08. Årslønn til ny direktør er kr 1 146'.

Som følge av ansettelsen er det også betalt en engangssum i form av tilleggspremie knyttet til pensjonsordningen. Et normalår med pensjonspremie er estimert til kr 280.

Tidligere direktør har mottatt opptjente feriepenger i tillegg til de ytelser som fremkommer i tabellen over.

REVISOR

Kostnadsført revisjonshonorar inkludert MVA for 2018 utgjør kr 208'.

I tillegg kommer honorar for andre tjenester inkludert MVA med kr 85'.

Note 4 Ytelsespensjon

Den norske kirke (Dnk) er unntatt kravet om å balanseføre sikrede pensjonsforpliktelser. Det vises til prinsippnote.

Dnk har ytelsespensjonsordning for sine ansatte gjennom Statens pensjonskasse.

Per 31.12.2018 var 1 761 personer knyttet til ordningen, av dette var 1 581 personer ansatt og 180 personer var pensjonister. Ordningen omfatter alderspensjon fra fylte 67 år og løper livsvarig. Ordningen inkluderer også uføre-, etterlatte- og barnepensjon.

Aktuarberegningen fra aktuarseksjonen i Statens pensjonskasse med forutsetninger per desember 2018 er lagt til grunn for presentasjon av Dnk sin pensjonsforpliktelse.

Beregning av årets pensjonskostnad:	2018	2017
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	107 003	108 857
Arbeidsgiveravgift	12 985	13 796
Årets pensjonsopptjening	119 989	122 653
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	53 993	49 222
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-72 298	-63 982
Årets finansposter	-18 304	-14 760
Sum årets pensjonskostnad	101 684	107 893
Administrasjonskostnader	3 396	3 750
Årets pensjonskostnad inkl. adm.kostnad	105 080	111 643
Sum årets pensjonskostnader	105 080	111 643

Netto pensjonsforpliktelse ved årets slutt	2018	2017
Pensjonsforpliktelse	2 453 671	2 364 674
Pensjonsmidler	-1 938 732	-1 733 082
Netto pensjonsforpliktelse	514 940	631 592
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	72 606	89 054
Netto pensjonsforpliktelse inkl. AGA	587 546	720 647

Pensjonsforpliktelse	2018	2017
Pensjonsforpliktelse ved årets begynnelse	2 364 674	2 147 209
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	107 003	108 857
Pensjonsutbetalinger	-34 288	-14 240
Rentekostnad	53 993	49 222
Aktuarmessig gevinst (tap) økonomiske forutsetninger	-37 711	73 626
Pensjonsforpliktelse ved årets slutt	2 453 671	2 364 674

Pensjonsmidler	2018	2017
Pensjonsmidler ved årets begynnelse	1 733 082	1 530 000
Administrasjonskostnader	-3 396	-3 750
Pensjonsutbetalinger	-34 288	-14 240
Innbetalinger pensjonspremie	186 402	157 090
Renteinntekt på pensjonsmidler	72 298	63 982
Aktuarmessig gevinst (tap) økonomiske forutsetninger	-15 365	0
Pensjonsmidler ved årets slutt	1 938 732	1 733 082

Økonomiske forutsetninger	31.12.2018	31.12.2017
Diskonteringsrente	2,60%	2,30%
Forventet avkastning på pensjonsmidler	4,30%	4,00%
Årlig lønnsvekst	2,75%	2,50%
Årlig forventet regulering av alders- og etterlattepensjon over 67 år under utbetaling	1,75%	1,50%
Årlig forventet G-regulering, regulering av AFP, uføre- og etterlattepensjoner under 67 år	2,50%	3,50%

Demografiske data	31.12.2018	31.12.2017
Antall yrkesaktive	1 581	1 638
Gjennomsnittsalder - yrkesaktive	51	51
Sum pensjonsgrunnlag	987 870	1 003 539
Gjennomsnittlig lønn	625	613
Antall pensjonister	180	86
Antall oppsatte	0	0

Note 5 Anleggsmidler

	Medlemsregister/ Kirkebok	Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	Leilighet	Sum varige driftsmidler
Anskaffelseskost 01.01.2018	13 452	11 440	1 200	26 092
Tilgang	1 112	452	0	1 563
Avgang	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2018	14 563	11 892	1 200	27 655
Akkumulerte avskrivninger	5 129	4 189	0	9 318
Bokført verdi per 31.12.2018	9 435	7 703	1 200	18 337
Årets avskrivninger	2 709	2 071	0	4 780
Avskrivningssatser	20 %	10-30%	0 %	

Note 6 Spesifikasjon av annen driftskostnad

	2018	2017
Tjenestereiser m.m.	55 430	53 794
Kjøp av tjenester	44 340	47 795
Informasjon og kommunikasjonsteknologi	49 283	40 840
Leie lokaler og utstyr	35 205	32 208
Kurs og seminar	18 964	18 265
Driftsmateriell m.m.	12 636	12 536
Oppvarming, renhold og renovasjon	4 162	3 098
Kontingenter	1 956	1 880
Vedlikehold	1 780	1 709
Honorarer for revisjon og andre tjenester	293	1 628
Andre driftskostnader	2 709	8 955
Sum annen driftskostnad	226 757	222 708

Andre driftskostnader består i hovedsak av telefonkostnader, reklame, forsikringer, representasjon og gaver.

Note 7 Spesifikasjon av finansposter

Finansinntekter	2018	2017
Renteinntekt	11 323	8 729
Finansinntekt (agio)	3	4
Sum finansinntekter	11 326	8 733
Finanskostnader	2018	2017
Rentekostnad	32	24
Finanskostnad (disagio)	17	28
Sum finanskostnader	49	52

Note 8 Langsiktige verdipapirer

	Anskaffelses kost	Balanseført verdi
Anleggsmidler		
Skrim Vann og Avløpsselskap AS: 1 aksje, 0,082% eierandel	12	12
Regionalt pilegrimssenter Stiklestad AS: 25 aksjer, 7,69% eierandel	13	13
Kirkepartner A/S: 420 aksjer, 48,95% eierandel	100	100
Den norske kirkes landsfond	18 900	18 900
Sum langsiktige verdipapirer	19 024	19 024

Det er i løpet av 2018 frigjort midlene fra Den norske kirkes landsfond en andel 6 200 til disposisjon for et rekrutteringsprosjekt. Den norske kirkes landsfond forvaltes av Alfred Berg Kapitalforvaltning med fordeling på aksjefond, rentefond og pengemarkedsfond. Markedsverdien av Den norske kirkes landsfond per 31.12.2018 er kr 21.316'.

I 2018 ble Kirkepartner IKT AS fusjonert med Kirkepartner AS. Dnk har etter fusjonen 420 aksjer, hvilket utgjør en aksjeandel på 48,95 %, i Kirkepartner AS. Aksjeandelen Kirkepartner IKT AS før fusjonen var 18,2 % svarende til 819 aksjer.

Note 9 Lån til tilknyttet selskap

Det er innvilget ansvarlig lån 4 735 til Kirkepartner AS. Rentesatsen er fastsatt til NIBOR 3 måneder + 2%. Nedbetaling av lånet starter i 2023 hvor lånet skal nedbetales som serielån med 1/2 av nominell hovedstol hvert år.

Note 10 Fordringer og gjeld

Kortsiktige fordringer	2018	2017
Avsetning refusjon sykelønn	4 941	2 264
Forskuddsbetalte kostnader	2 483	1 852
Annen fordring	3 906	4 766
Sum kortsiktige fordringer	11 329	8 882

Kortsiktig gjeld	2018	2017
Skyldig lønn og feriepenger	171 664	150 193
Skyldig pensjonspremie	30 000	28 529
Periodisert øremerket tilskudd	22 331	816
Annen gjeld	28 337	30 019
Sum kortsiktig gjeld	252 332	209 556

Note 11 Kundefordringer

	2018	2017
Kundefordringer til pålydende	5 624	3 476
Balanseført verdi av kundefordringer 31.12	5 624	3 476
Endring i avsetning til tap	0	656
Realiserte tap	10	19
Sum resultatførte tap på krav	10	675

Kostnadsført tap er klassifisert som annen driftskostnad i regnskapet.

Note 12 Kortsiktige verdipapirer

	Anskaffelses kost	Markeds verdi	Balanseført verdi
Omløpsmidler			
KLP Pengemarked	76 034	76 093	76 034
Storebrand Likviditet	76 181	76 181	76 181
Alfred Berg Pengemarked	75 000	75 940	75 000
Sum kortsiktige verdipapirer	227 215	228 213	227 215

Omløpsmidler er vurdert til laveste anskaffelseskost og virkelig verdi.

Note 13 Bankinnskudd

Innestående midler på skattetrekkskonto (bundne midler) er per 31.12.2018 kr 47 413'.

Note 14 Egenkapital

	Bunden kapital	Innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Pr 31.12.2017	25 100	100 000	75 994	201 094
Pr 01.01.2018	25 100	100 000	75 994	201 094
Endring i EK	0	0	0	0
Benyttet bunden kapital	-6 200	0	0	-6 200
Årets resultat	0	0	29 851	29 851
Pr 31.12.2018	18 900	100 000	105 845	224 745

Bunden kapital er i 2018 benyttet til rekrutteringsprosjekt i regi av Kirkerådet og iht til vedtak for bruk av midlene.

Note 15 Enkeltransaksjoner

Den norske kirke har i 2018 gjennomført virksomhetsoverdragelse av avdeling Kirkelig utdanningssenter Nord (KUN) til VID Vitenskapelige høgskole AS med virkning fra 01.09.2018.

Overdragelsen ble gjort for å sikre akkreditering av fagtilbudet KUN.

Rammetilskudd vil fortsatt bli gitt via Den norske kirke.

Virksomheten KUN har ingen bokførte verdier og vederlaget for overdragelsen ble satt til 0.

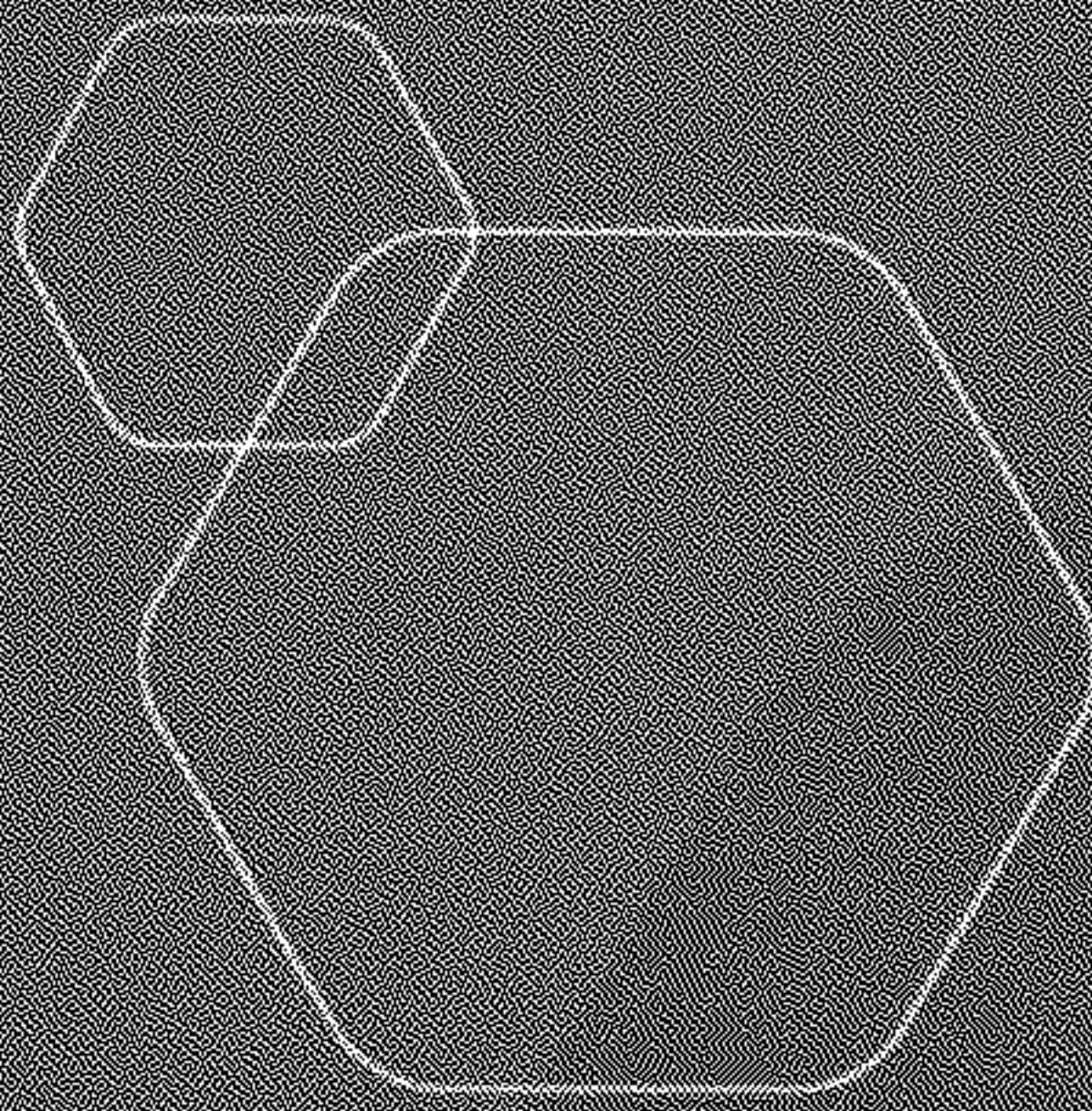
Note 16 Gravplassforvaltning

Det er i 2018 mottatt tilskudd på kr 4,0 mill til gravplassforvaltning. Det er ført prosjektrekskap for bruk av tilskuddet. Prosjektrekskapet viser et årsoverskudd på kr 0,2 mill

Gravplassforvaltning - prosjektrekskap	2018
Mottatt tilskudd og andre inntekter	4 170
Lønn og godtgjørelse	3 267
Driftskostnader	746
Prosjektresultat	157

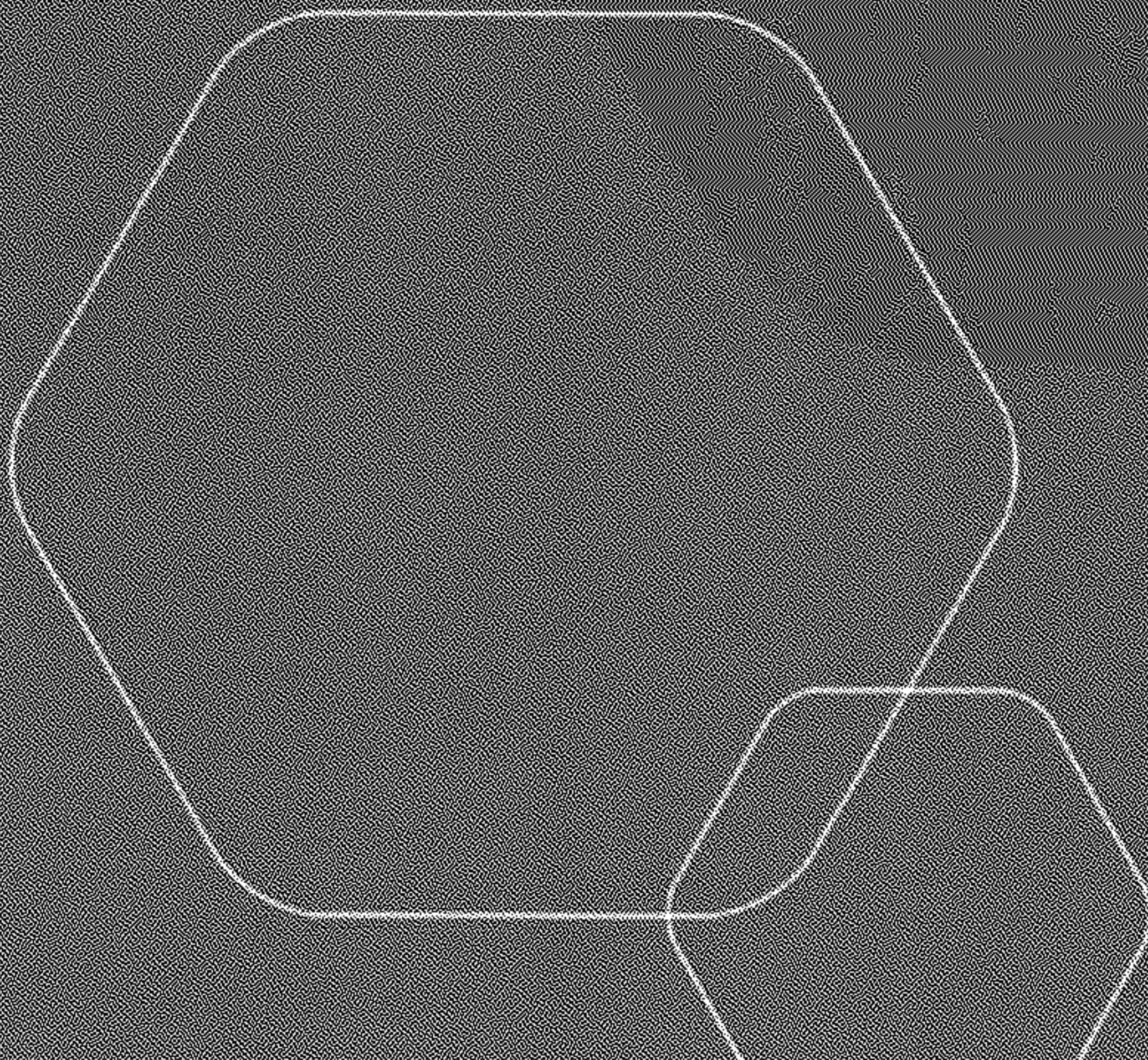
Note 17 Betingede utfall

Den norske kirke er ikke involvert i rettstvister og saksbehandling vedrørende omtvistede krav, herunder erstatningskrav.

Årsregnskap 2018

Den norske kirke

Org.nr.: 818 066 872

OM VIRKSOMHETEN

Rettssubjektet Den norske kirke (Dnk) omfatter den tidligere statlige virksomheten av trossamfunnet Den norske kirke. Fra 1. september 2018 ble KUN virksomhetsoverdradd til VID vitenskapelige høgskole. Det vises til nærmere omtale i note 14.

Det følger av Kirkelovens § 25 at «Kirkerådet har ansvaret for at økonomiforvaltningen og økonomistyringen av de midlene som Kirkemøtet disponerer, er forsvarlig. Kirkerådet fastsetter regnskapet. For regnskapet gjelder regnskapsloven om ikke departementet har fastsatt andre bestemmelser i forskrift. Kirkerådet skal ha en daglig leder av virksomheten.» Kulturdepartementet har i tillegg fastsatt «Forskrift om rekneskapsføring av pensjonsutgifter for Den norske kyrkja (rettssubjektet Den norske kyrkja)».

Formålet med rammebevilgningen fra Kulturdepartementet er å støtte opp under Den norske kirke som folkekirke i samsvar med Grunnloven § 16. I Prop. S 1 (2017–2018) er det ut fra dette gitt følgende retningsgivende mål for anvendelsen av bevilgningen:

- Den norske kirke skal være en landsdekkende, lokalt forankret kirke.
- Den norske kirke skal ha en oppslutning som bekrefter dens karakter som folkekirke.
- Den norske kirke skal formidle evangelisk-luthersk tro og tradisjon og tilby trosopplæring til alle døpte barn.
- Den norske kirke skal være organisert i samsvar med demokratiske prinsipper og verdier.

Ved utgangen av 2018 hadde Den norske kirke 3 865 149 medlemmer og tilhørige, hvorav 3 721 138 er bosatt i Norge. Dette utgjør ca 70 prosent av den norske befolkningen. Dnk skal sørge for prestatjeneste til alle 1 193 sokn, i tillegg kommer det syv døvemenigheter, Bymenigheten Sandnes, Saemien Åålmege og Svalbard kirke. Døvemenigheten er eget prosti. Dnk skal også forvalte medlemsregister, gi faglig og økonomisk støtte til trosopplæring og annen trosformidling og diakonalt arbeid, samt ivareta det kirkelige demokrati som sine hovedaktiviteter. Det er ved utgangen av 2018 totalt 1 541 faste årsverk i Dnk, hvorav 1 281 er prester, 233 er ansatte i fag- og administrative stillinger og 19 årsverk er andre stillinger.

I Statsbudsjettet for 2018 er det bevilget tilskudd til Dnk som tilsvarer et aktivitetsnivå tilsvarende som i 2017. Kirkerådet fordeler tilskuddet videre til oppgaver som utføres i regi av Kirkerådet og bispedømmerådene. Tilskuddet har i sin helhet gått til finansiering av virksomheten og videreformidling av tilskudd til eksterne mottakere i sokn, fellesråd eller andre i tråd med vedtak og avtaler.

De 11 bispedømmene har hvert sitt kontor, med hver sin stiftsdirektør som daglig leder. Bispedømmekontorene ligger i Fredrikstad, Oslo, Hamar, Tønsberg, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Molde, Trondheim, Bodø og Tromsø. Kirkerådet har sin virksomhet i Oslo, mens avdeling for samisk kirkeliv er lokalisert i Tromsø. KUN som ble virksomhetsoverdratt 01.09.2018 til VID vitenskapelige høgskole, er lokalisert i Tromsø. Svalbard kirke er lokalisert på Svalbard.

I 2018 var den administrative driften preget av direktørskifte, Kontrollutvalgets forvaltningsrevisjonsarbeid, iverksettelse av internrevisjon og effektiviseringsarbeid.

Ledelsen mener at årsregnskapet og balansen med noter gir et rettviseende bilde av organisasjonens stilling og resultat. Det er heller ikke etter regnskapsperiodens utgang inntrådt forhold som etter ledelsens syn har betydning ved bedømmelse av regnskapet.

RISIKO OG RISIKOSTYRING

Ulike deler av Dnk sin virksomhet er utsatt for ulik grad av risiko. Dette gjelder både risikostyring for Dnk og finansiell risiko:

RISIKOSTYRING I DNK

Dnk er avhengig av et godt omdømme for å sikre troverdighet og opprettholde tillit blant medlemmene i Den norske kirke, lovgivende og bevilgende myndigheter, i samfunnet og for å sikre fremtidig rekruttering.

For den samlede driften og for større prosjekter blir det gjort egne risikoanalyser som ligger til grunn for planlegging og risikostyring.

Også for 2018 vedtok Kirkerådet en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) av hele Dnk sin drift innenfor fem områder: Økonomiske rammer, kapitalforvaltning og likviditetsstyring, Internkontroll og økonomiforvaltning, HMS og arbeidsgiver, Plan- og måloppnåelse, og Personvern.

Det jobbes kontinuerlig med å redusere risiko for økonomiske misligheter. Kirkemøtets kontrollutvalg har gjennomført sitt arbeid i samsvar med plan for 2018. Internrevisjonen ble etablert i 2018. Sammen med etablerte rutiner for forebygging, vurderes risikoen for økonomiske misligheter som lav.

Vurdering av risiko vil gjøres til gjenstand for oppdatering i eget internrevisjonsprosjekt i 2019.

FINANSIELL RISIKO

Dnk er i tett dialog med bevilgende myndigheter for å sikre tilstrekkelig driftskapital og tilfredsstillende likviditet. Det er noe risiko knyttet til resultateffekt av svingning i kostnadsnivå på pensjonspremien, og da spesielt effekten av solvenspremien som var satt til null i 2017, om lag kr 40 mill i 2018 og om lag kr 93 mill i 2019. Kulturdepartementet bevilget midler som dekket det meste av kostnadene knyttet til solvenspremien i 2018. Det er tett dialog med departementet om fremtidige pensjonskostnader.

Dnk har plassert kapital hovedsakelig i bank og i pengemarked. Risiko for økonomisk tap i bank er vurdert som lav, og den er ytterligere redusert ved å plassere deler i pengemarked. Dette er plasseringer som gir lavere forventet avkastning enn alternativ plassering i mer risikofylte aktivaklasser. Kirkerådet vedtok en mer offensiv investeringsstrategi i januar 2018, denne implementeres i 2019 i samsvar med vedtaket.

ÅRSREGNSKAPET

Dnk skal i tråd med Kirkelovens § 25 føre regnskap etter Regnskapslovens regler for øvrige foretak, men med unntak for føring av pensjonsordning. Unntaket er hjemlet i egen forskrift. 2018 er det andre regnskapsåret for Dnk.

RESULTAT

Dnk mottar det vesentligste av tilskudd til driften fra Kulturdepartementet. I tillegg mottar Dnk noe tilskudd fra Justisdepartementet til drift av Svalbard kirke. Øvrige tilskudd mottas fra Opplysningsvesenets fond og andre offentlige virksomheter.

Om lag 75 prosent av tilskuddet tildeles egen virksomhet for å dekke lønns- og driftskostnader, og om lag 25 prosent er tilskudd som videreformidles til eksterne mottakere.

Samlede inntekter for Den norske kirke ble i 2018 kr 2 129,4 mill hvorav kr 2 108,3 mill er knyttet til tilskudd og resterende består av andre inntekter. Utbetalte tilskudd utgjorde i 2018 kr 505,8 mill, varesalg kr 0,3 mill og samlede lønnskostnader kr 1 379,4 mill. Avskrivninger utgjorde kr 4,8 mill og øvrige driftskostnader utgjorde 226,8 mill. Netto finansinntekter utgjorde kr 11,3 mill.

Den norske kirke har i 2018 styrt sitt aktivitetsnivå innenfor tildelte rammer. Videreføring av mindreforbruk fra hver enhet i 2017 og god økonomisk styring har gitt et årsresultat på kr 23,7 mill. Kulturdepartementet bevilget i desember 2018 kr 35 mill til å dekke det meste av pensjonspremiens solvensdel.

For 2019 har Stortinget vedtatt et tilskudd som gir rom for å videreføre Den norske kirke sitt aktivitetsnivå fra 2018. Det er da ikke tatt høyde for merkostnader knyttet til pensjonspremiens solvensdel estimert til kr 92,9 mill. Det vises til nærmere omtale under finansiell risiko.

BALANSE

Egenkapitalen per 31. desember 2017 var kr 201,1 mill. Per 31. desember 2018 er egenkapitalen økt med kr 23,7 mill og utgjør kr 224,7 mill.

Totalkapitalen har økt med kr 106,9 mill fra 31. desember 2017 og er per 31. desember 2018 på kr 617,6 mill. Likvide midler er på kr 559,2 mill.

Investeringsbehovet er lavt, og anleggsmidler utgjør under 10 prosent av totalbalansen ved utgangen av 2018. Dnk har tilfredsstillende likviditet på kort sikt, men er sårbar for vesentlige endringer i tilskudd og driftsaktiviteter.

KONTANTSTRØM

Likviditetsbeholdningen er i 2018 økt med kr 105,4 mill, hvorav 103 mill er kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter og gir et uttrykk for inn- og utbetalinger i perioden.

ARBEIDSMILJØ

Ledelsen har fastsatt mål for HMS-arbeidet, og handlingsplan er utarbeidet på overordnet nivå. Bispedømmerådene er bedt om å utarbeide egne handlingsplaner. Arbeidsmiljøutvalg (AMU) og regionale AMU (RAMU) i alle bispedømmer og Kirkerådets sekretariat har jevnlig møter. Det foreligger oversikt over verneområder og verneombud. Det ble i løpet av 2018 varslet om kritikkverdige forhold i en enhet i virksomheten. Varselet ble håndtert etter gjeldende varslingsrutiner, og saken er nå avsluttet. Det ble også meldt inn en varslingssak fra nasjonalt hovedverneombud til Kontrollutvalget vedrørende virksomhetens systematiske HMS-arbeid, og henvendelsen ble tatt til orientering. Dette følges opp i virksomhetens kontinuerlige HMS-arbeid.

Det ble i 2018 ikke rapportert til AMU om skader og alvorlige ulykker. I 2018 ble det etablert rutiner for blant annet forebygging og håndtering av konflikter, revisjon av systematisk HMS-arbeid i bispedømmeråd, utarbeidelse av årsrapport for arbeidsmiljøutvalg og for sykefraværsoppfølging. Det er også utarbeidet mal for samordning av HMS-arbeid mellom bispedømmeråd og kirkelige fellesråd

Sykefraværet i 2018 var på 5,41 prosent mot 4,84 prosent i 2017.

YTRE MILJØ

Dnk sin virksomhet er i all hovedsak tjenesteleveranser, og driften har en begrenset forurensende effekt på det ytre miljø. Ved innkjøp legges det vekt på miljøvennlige alternativer der det er mulig. Kirkerådet og syv av bispedømmene er Miljøfyrtårn-sertifiserte.

DISKRIMINERING

For alle ansatte ligger et generelt krav om medlemskap i Den norske kirke, men det er anledning til å søke om dispensasjon for enkelte stillinger. Ut over dette søkes mangfold både når det gjelder kjønn, seksuell orientering, etnisk bakgrunn og funksjonsevne.

LIKESTILLING

Likestilling blir tillagt vekt ved rekruttering og avlønning av ledere og medarbeidere i Dnk. Det arbeides løpende med informasjon og bevisstgjøring om aktuell likestillings- og diskrimineringslovgivning. I 2018 var det 39 prosent kvinner og 61 prosent menn blant de tilsatte. Det var 38 prosent kvinner og 62 prosent menn i ledelsen (inkluderer Kirkerådets sekretariat, med direktør, assisterende direktør, direktører og seksjonssjefer, stiftsdirektører og avdelingsledere, personalsjefer og økonomisjefer på BDR). Blant biskopene er det 58 prosent kvinner og 42 prosent menn. Blant prostene er kjønnsfordelingen 70 prosent menn og 30 prosent kvinner. Blant Kirkerådets medlemmer er det 9 kvinner og 6 menn, der leder er kvinne og nestleder er mann.

FREMTIDIG UTVIKLING

Det er forventet at Stortinget vil sikre fremtidig forsvarlig drift av Dnk for å oppfylle Grunnlovens § 16. Dnk vil aktivt arbeide med å redusere kostnader og øke inntekter for å kunne oppfylle kirkens oppdrag. Det er gode muligheter for å oppfylle statens målsettinger for bevilgningen til Dnk i 2019, og det er grunnlag for fortsatt drift. Det jobbes aktivt med synkende dåps- og medlemstall samt utfordringer med rekruttering til kirkelige stillinger. Til arbeidet med rekruttering er det benyttet bundne midler.

Oslo 11. mars 2019

Kristin Gunleiksrud Raaum
Leder

Harald Hegstad
Nestleder

Leif Christian Mæland Andersen
Kirkerådsmedlem

Karin-Elin Berg
Kirkerådsmedlem

Kjersti Brakestad Boge
Kirkerådsmedlem

Ole Kristian Bonden
Kirkerådsmedlem

Helga Haugland Byfuglien
Kirkerådsmedlem

Anne Berit Løvstad Evang
Kirkerådsmedlem

Anne Jorid Gjertsen
Kirkerådsmedlem

Agnes Sofie Gjeset
Kirkerådsmedlem

Linn Strømme Hummelvoll
Kirkerådsmedlem

Olav Myklebust
Kirkerådsmedlem

Jan Olav Olsen
Kirkerådsmedlem

Kari Helene Skog
Kirkerådsmedlem

Gunnar Winther
Kirkerådsmedlem

Ingrid Vad Nilsen
Direktør

RESULTATREGNSKAP**DEN NORSKE KIRKE**

Beløp i 1000 kroner	Note	2018	2017
DRIFTSINNETEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Mottatt tilskudd	1	2 118 828	2 076 128
Annen driftsinntekt	1, 16	10 551	22 824
Sum driftsinntekter		2 129 378	2 098 952
Utbetalt tilskudd	2, 15	505 786	491 283
Varer for videralg		292	528
Lønnskostnad	3, 4	1 379 389	1 315 701
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	5	4 780	4 538
Annen driftskostnad	3, 6, 11, 16	226 757	222 708
Sum driftskostnader		2 117 004	2 034 758
Driftsresultat		12 375	64 194
Finansinntekter	7	11 326	8 733
Finanskostnader	7	49	52
Resultat av finansposter		11 276	8 682
Ordinært resultat		23 651	72 876
Årsresultat		23 651	72 876
OVERFØRINGER			
Benyttelse av bunden kapital	14	-6 200	0
Avsatt til annen egenkapital	14	29 851	72 876
Sum overføringer		23 651	72 876

BALANSE**DEN NORSKE KIRKE**

Beløp i 1000 kroner	Note	2018	2017
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
IMMATERIELLE EIENDELER			
Medlemsregister/kirkebok	5	9 435	11 032
Sum immaterielle eiendeler		9 435	11 032
VARIGE DRIFTSMIDLER			
Leilighet	5	1 200	1 200
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	5	7 703	9 322
Sum varige driftsmidler		8 903	10 522
FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER			
Lån til tilknyttet selskap	9	4 735	0
Investeringer i aksjer og andeler	8	19 024	25 224
Sum finansielle anleggsmidler		23 759	25 224
Sum anleggsmidler		42 096	46 778
OMLØPSMIDLER			
FORDRINGER			
Kundefordringer	11	4 968	3 476
Andre kortsiktige fordringer	10	11 329	8 882
Sum fordringer		16 297	12 358
INVESTERINGER			
Andre finansielle instrumenter	12	227 215	225 000
Sum investeringer		227 215	225 000
Bankinnskudd, kontanter o.l.	13	331 967	226 592
Sum omløpsmidler		575 479	463 950
Sum eiendeler		617 575	510 728

BALANSE**DEN NORSKE KIRKE**

Beløp i 1000 kroner	Note	2018	2017
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
INNSKUTT EGENKAPITAL			
Bunden kapital	14	18 900	25 100
Annen innskutt egenkapital	14	100 000	100 000
Sum innskutt egenkapital		118 900	125 100
OPPTJENT EGENKAPITAL			
Annen egenkapital	14	105 845	75 994
Sum opptjent egenkapital		105 845	75 994
Sum egenkapital		224 745	201 094
GJELD			
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		67 413	26 768
Skyldig offentlige avgifter		73 086	73 311
Annen kortsiktig gjeld	10	252 332	209 556
Sum kortsiktig gjeld		392 831	309 635
Sum gjeld		392 831	309 635
Sum egenkapital og gjeld		617 575	510 728

BALANSE

DEN NORSKE KIRKE

Oslo, 11.03.2019

Styret i Den norske kirke

Kristin Gunleiksrud Raaum
Leder

Harald Hegstad
Nestleder

Leif Christian Mæland Andersen
Kirkerådsmedlem

Karin-Elin Berg
Kirkerådsmedlem

Kjersti Brakestad Boge
Kirkerådsmedlem

Ole Kristian Bonden
Kirkerådsmedlem

Helga Haugland Byfuglien
Kirkerådsmedlem

Anne Berit Løvstad Evang
Kirkerådsmedlem

Anne Ingrid Gjertsen
Kirkerådsmedlem

Agnes Sofie Gjeset
Kirkerådsmedlem

Linn Strømme Hummelvoll
Kirkerådsmedlem

Olav Myklebust
Kirkerådsmedlem

Jan Olav Olsen
Kirkerådsmedlem

Kari Helene Skog
Kirkerådsmedlem

Gunnar Winther
Kirkerådsmedlem

Ingrid Vad Nilsen
Direktør

INDIREKTE KONTANTSTRØM**DEN NORSKE KIRKE**

Beløp i 1000 kroner	Note	2018	2017
KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER			
Resultat		23 651	72 876
Ordinære avskrivninger		4 780	4 538
Endring i kundefordringer		-1 492	-755
Endring i leverandørgjeld		40 645	26 730
Endring i andre tidsavgrensningsposter		35 369	345 034
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		102 953	448 423
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER			
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		-1 563	-1 805
Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer		-2 215	-225 000
Innbetalinger ved salg av andre investeringer		6 200	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		2 422	-226 805
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		105 375	221 618
Beh. av kont. og kontantekvivalenter ved per. begynnel		226 592	4 974
Beh. av kont. og kontantekvivalenter ved per. slutt		331 967	226 592

REGLVERK

Årsregnskapet for Den norske kirke (Dnk) er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

I medhold av kirkeloven § 25 fjerde ledd har kulturdepartementet gjort unntak fra regnskapslovens bestemmelser om regnskapsføring av pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader. Det er i forskrift fastsatt at Dnk sine pensjonsforpliktelser ikke skal føres i balansen, men utførlig opplyses om i note for å sikre relevant og nødvendig informasjon til regnskapsbrukere. Dnk er ikke skattepliktig.

BRUK AV ESTIMATER

Det er i begrenset omfang benyttet estimater og forutsetninger ved utarbeidelse av årsregnskapet for Dnk. Områder som i stor grad inneholder skjønnsmessige vurderinger, forutsetninger eller estimater som er vesentlige for årsregnskapet, er beskrevet i note.

INNTEKTER

Inntekter består i det vesentligste av tilskudd fra staten, samt noe tilskudd fra andre virksomheter. Tilskuddene inntektsføres på vedtakstidspunktet eller ved oppfyllelse av andre vilkår gitt i vedtak til tilskuddene.

Øvrige inntekter består av salg av varer og tjenester, leieinntekter, gaver etc. Inntektsføring skjer på leveransetidspunkte .

LEASING

Foretaket har kun operasjonell leasing. Leasingutgifter kostnadsføres løpende som driftskostnad.

KLASSIFISERING OG VURDERING AV ANLEGGSMIDLER

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost, fratrukket avskrivninger og eventuelle nedskrivninger.

Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Varige driftsmidler nedskrives til gjenvinnbart beløp ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Det er ikke foretatt nedskrivninger av varige driftsmidler.

KLASSIFISERING OG VURDERING AV OMLØPSMIDLER

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen.

Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på transaksjonstidspunktet.

FORDRINGER

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. Det gjøres i tillegg vurdering av behovet for en generell tapsavsetning.

PENSJONER - YTELSESDORDNING

Dnk har pensjonsforpliktelser finansiert med sikrede ordninger.

Det er i forskrift fastsatt av Kulturdepartementet den 4. oktober 2016 gitt fritak for bokføring av pensjonsforpliktelser for Dnk. Krav til noteopplysninger er opprettholdt og skal utarbeides i tråd med Norsk Regnskapsstandard 6 om pensjonskostnader. Pensjonsforpliktelsen og estimert pensjonskostnad iht aktuarberegningen framgår av note. Bokført pensjonskostnad svarer til betalt pensjonspremie og er klassifisert som lønnskostnader.

AKSJER OG ANDELER

Aksjer og andeler vurdert som omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi på balansedagen. Mottatt utbytte og andre utdelinger fra selskapene inntektsføres som finansinntekt.

BETINGEDE UTFALL

Betingede utfall regnskapsføres når kostnaden anses sannsynlig og utfallet kan estimeres.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter og bankinnskudd.

NOTER

Beløp i notene er alle oppgitt i 1000 kroner.

Note 1 Driftsinntekter

Mottatt tilskudd:	2018	2017
Tilskudd fra statlige virksomheter	2 111 273	2 065 737
Tilskudd fra fylker og kommuner	5 188	6 165
Tilskudd fra organisasjoner og stiftelser	2 367	4 226
Sum	2 118 828	2 076 128
Annen driftsinntekt:		
Varesalg	1 465	2 391
Tjenestesalg	2 816	16 376
Leieinntekter m.m.	1 220	1 462
Andre inntekter inkl. periodiserte inntekter	5 050	2 596
Sum	10 551	22 824

Note 2 Utbetalte tilskudd

Dnk har i 2018 utbetalt tilskudd kr 505 786' til ulike formål. Av dette utgjør 88,2 % tildelinger til fellesråd og sokn over hele landet. Tilskudd til fellesråd og sokn gis ut fra gitte fordelingsnøkler. 6,0 % av utbetalt tilskudd tildeles domkirkene og andre eksterne enheter. Resterende 5,8 % av utbetalt tilskudd gis til eksterne enheter etter søknader og andre avtaler.

Utbetalte tilskudd:	2018	2017
Trosopplæring	307 619	302 930
Diakoni	52 082	51 997
Undervisning	83 988	83 172
Kirkemusikk	2 445	1 811
Domkirker	5 138	5 000
Internasjonale økumeniske organisasjoner	8 671	9 393
Andre institusjoner og kirkelige formål	24 163	20 355
Opplysningsvesenets fond	4 787	6 822
Andre ideelle formål	16 894	9 804
Sum utbetalte tilskudd	505 786	491 283

Note 3 Lønnskostnader og ytelser, godtgjørelser til direktør, styret og revisor

Lønnskostnader	2018	2017
Lønninger	1 017 535	1 000 379
Arbeidsgiveravgift	144 371	144 238
Pensjonskostnader	197 179	154 917
Andre ytelser	20 303	16 167
Sum lønnskostnader	1 379 389	1 315 701

I 2018 har Den norske kirke sysselsatt 1563 årsverk.

Ytelser til ledende personer	Tidligere direktør	Ny direktør	Styret
Lønn	469	478	486
Pensjonskostnader	812	1 412	0
Annen godtgjørelse	0	0	0
Sum ytelser til ledende personer	1 281	1 890	486

Det er ikke inngått avtale om etterlønn, bonuser, lån, sikkerhetsstillelse o.l. til fordel for direktør eller styremedlemmer. Den norske kirke har i 2018 tilsatt ny direktør. Tidligere direktør var ansatt fra 01.01-31.05 og ny direktør ansatt fra 01.08. Årslønn til ny direktør er kr 1 146'.

Som følge av ansettelsen er det også betalt en engangssum i form av tilleggspremie knyttet til pensjonsordningen. Et normalår med pensjonspremie er estimert til kr 280.

Tidligere direktør har mottatt opptjente feriepenger i tillegg til de ytelser som fremkommer i tabellen over.

REVISOR

Kostnadsført revisjonshonorar inkludert MVA for 2018 utgjør kr 208'.

I tillegg kommer honorar for andre tjenester inkludert MVA med kr 85'.

Note 4 Ytelsespensjon

Den norske kirke (Dnk) er unntatt kravet om å balanseføre sikrede pensjonsforpliktelser. Det vises til prinsippnote.

Dnk har ytelsespensjonsordning for sine ansatte gjennom Statens pensjonskasse.

Per 31.12.2018 var 1 761 personer knyttet til ordningen, av dette var 1 581 personer ansatt og 180 personer var pensjonister. Ordningen omfatter alderspensjon fra fylte 67 år og løper livsvarig. Ordningen inkluderer også uføre-, etterlatte- og barnepensjon.

Aktuarberegningen fra aktuarseksjonen i Statens pensjonskasse med forutsetninger per desember 2018 er lagt til grunn for presentasjon av Dnk sin pensjonsforpliktelse.

Beregning av årets pensjonskostnad:	2018	2017
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	107 003	108 857
Arbeidsgiveravgift	12 985	13 796
Årets pensjonsopptjening	119 989	122 653
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	53 993	49 222
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-72 298	-63 982
Årets finansposter	-18 304	-14 760
Sum årets pensjonskostnad	101 684	107 893
Administrasjonskostnader	3 396	3 750
Årets pensjonskostnad inkl. adm.kostnad	105 080	111 643
Sum årets pensjonskostnader	105 080	111 643

Netto pensjonsforpliktelse ved årets slutt	2018	2017
Pensjonsforpliktelse	2 453 671	2 364 674
Pensjonsmidler	-1 938 732	-1 733 082
Netto pensjonsforpliktelse	514 940	631 592
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	72 606	89 054
Netto pensjonsforpliktelse inkl. AGA	587 546	720 647

Pensjonsforpliktelse	2018	2017
Pensjonsforpliktelse ved årets begynnelse	2 364 674	2 147 209
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	107 003	108 857
Pensjonsutbetalinger	-34 288	-14 240
Rentekostnad	53 993	49 222
Aktuarmessig gevinst (tap) økonomiske forutsetninger	-37 711	73 626
Pensjonsforpliktelse ved årets slutt	2 453 671	2 364 674

Pensjonsmidler	2018	2017
Pensjonsmidler ved årets begynnelse	1 733 082	1 530 000
Administrasjonskostnader	-3 396	-3 750
Pensjonsutbetalinger	-34 288	-14 240
Innbetalinger pensjonspremie	186 402	157 090
Renteinntekt på pensjonsmidler	72 298	63 982
Aktuarmessig gevinst (tap) økonomiske forutsetninger	-15 365	0
Pensjonsmidler ved årets slutt	1 938 732	1 733 082

Økonomiske forutsetninger	31.12.2018	31.12.2017
Diskonteringsrente	2,60%	2,30%
Forventet avkastning på pensjonsmidler	4,30%	4,00%
Årlig lønnsvekst	2,75%	2,50%
Årlig forventet regulering av alders- og etterlattepensjon over 67 år under utbetaling	1,75%	1,50%
Årlig forventet G-regulering, regulering av AFP, uføre- og etterlattepensjoner under 67 år	2,50%	3,50%

Demografiske data	31.12.2018	31.12.2017
Antall yrkesaktive	1 581	1 638
Gjennomsnittsalder - yrkesaktive	51	51
Sum pensjonsgrunnlag	987 870	1 003 539
Gjennomsnittlig lønn	625	613
Antall pensjonister	180	86
Antall oppsatte	0	0

Note 5 Anleggsmidler

	Medlemsregister/ Kirkebok	Driftsløsøre, inventar o.a. utsyr	Leilighet	Sum varige driftsmidler
Anskaffelseskost 01.01.2018	13 452	11 440	1 200	26 092
Tilgang	1 112	452	0	1 563
Avgang	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2018	14 563	11 892	1 200	27 655
Akkumulerte avskrivninger	5 129	4 189	0	9 318
Bokført verdi per 31.12.2018	9 435	7 703	1 200	18 337
Årets avskrivninger	2 709	2 071	0	4 780
Avskrivningssatser	20 %	10-30%	0 %	

Note 6 Spesifikasjon av annen driftskostnad

	2018	2017
Tjenestereiser m.m.	55 430	53 794
Kjøp av tjenester	44 340	47 795
Informasjon og kommunikasjonsteknologi	49 283	40 840
Leie lokaler og utstyr	35 205	32 208
Kurs og seminar	18 964	18 265
Driftsmateriell m.m.	12 636	12 536
Oppvarming, renhold og renovasjon	4 162	3 098
Kontingenter	1 956	1 880
Vedlikehold	1 780	1 709
Honorarer for revisjon og andre tjenester	293	1 628
Andre driftskostnader	2 709	8 955
Sum annen driftskostnad	226 757	222 708

Andre driftskostnader består i hovedsak av telefonkostnader, reklame, forsikringer, representasjon og gaver.

Note 7 Spesifikasjon av finansposter

Finansinntekter	2018	2017
Renteinntekt	11 323	8 729
Finansinntekt (agio)	3	4
Sum finansinntekter	11 326	8 733
 Finanskostnader	 2018	 2017
Rentekostnad	32	24
Finanskostnad (disagio)	17	28
Sum finanskostnader	49	52

Note 8 Langsiktige verdipapirer

	Anskaffelses kost	Balanseført verdi
Anleggsmidler		
Skrim Vann og Avløpsselskap AS: 1 aksje, 0,082% eierandel	12	12
Regionalt pilegrimssenter Stiklestad AS: 25 aksjer, 7,69% eierandel	13	13
Kirkepartner A/S: 420 aksjer, 48,95% eierandel	100	100
Den norske kirkes landsfond	18 900	18 900
Sum langsiktige verdipapirer	19 024	19 024

Det er i løpet av 2018 frigjort midlene fra Den norske kirkes landsfond en andel 6 200 til disposisjon for et rekrutteringsprosjekt. Den norske kirkes landsfond forvaltes av Alfred Berg Kapitalforvaltning med fordeling på aksjefond, rentefond og pengemarkedsfond. Markedsverdien av Den norske kirkes landsfond per 31.12.2018 er kr 21.316'.

I 2018 ble Kirkepartner IKT AS fusjonert med Kirkepartner AS. Dnk har etter fusjonen 420 aksjer, hvilket utgjør en aksjeandel på 48,95 %, i Kirkepartner AS. Aksjeandelen Kirkepartner IKT AS før fusjonen var 18,2 % svarende til 819 aksjer.

Note 9 Lån til tilknyttet selskap

Det er innvilget ansvarlig lån 4 735 til Kirkepartner AS. Rentesatsen er fastsatt til NIBOR 3 måneder + 2%. Nedbetaling av lånet starter i 2023 hvor lånet skal nedbetales som serielån med 1/2 av nominell hovedstol hvert år.

Note 10 Fordringer og gjeld

	2018	2017
Kortsiktige fordringer		
Avsetning refusjon sykelønn	4 941	2 264
Forskuddsbetalte kostnader	2 483	1 852
Annen fordring	3 906	4 766
Sum kortsiktige fordringer	11 329	8 882

	2018	2017
Kortsiktig gjeld		
Skyldig lønn og feriepenger	171 664	150 193
Skyldig pensjonspremie	30 000	28 529
Periodisert øremerket tilskudd	22 331	816
Annen gjeld	28 337	30 019
Sum kortsiktig gjeld	252 332	209 556

Note 11 Kundefordringer

	2018	2017
Kundefordringer til pålydende	5 624	3 476
Balanseført verdi av kundefordringer 31.12	5 624	3 476
Endring i avsetning til tap	0	656
Realiserte tap	10	19
Sum resultatførte tap på krav	10	675

Kostnadsført tap er klassifisert som annen driftskostnad i regnskapet.

Note 12 Kortsiktige verdipapirer

	Anskaffelses kost	Markeds verdi	Balanseført verdi
Omløpsmidler			
KLP Pengemarked	76 034	76 093	76 034
Storebrand Likviditet	76 181	76 181	76 181
Alfred Berg Pengemarked	75 000	75 940	75 000
Sum kortsiktige verdipapirer	227 215	228 213	227 215

Omløpsmidler er vurdert til laveste anskaffelseskost og virkelig verdi.

Note 13 Bankinnskudd

Innestående midler på skattetrekkskonto (bundne midler) er per 31.12.2018 kr 47 413'.

Note 14 Egenkapital

	Bunden kapital	Innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Pr 31.12.2017	25 100	100 000	75 994	201 094
Pr 01.01.2018	25 100	100 000	75 994	201 094
Endring i EK	0	0	0	0
Benyttet bunden kapital	-6 200	0	0	-6 200
Årets resultat	0	0	29 851	29 851
Pr 31.12.2018	18 900	100 000	105 845	224 745

Bunden kapital er i 2018 benyttet til rekrutteringsprosjekt i regi av Kirkerådet og iht til vedtak for bruk av midlene.

Note 15 Enkeltransaksjoner

Den norske kirke har i 2018 gjennomført virksomhetsoverdragelse av avdeling Kirkelig utdanningssenter Nord (KUN) til VID Vitenskapelige høgskole AS med virkning fra 01.09.2018.

Overdragelsen ble gjort for å sikre akkreditering av fagtilbudet KUN.

Rammetilskudd vil fortsatt bli gitt via Den norske kirke.

Virksomheten KUN har ingen bokførte verdier og vederlaget for overdragelsen ble satt til 0.

Note 16 Gravplassforvaltning

Det er i 2018 mottatt tilskudd på kr 4,0 mill til gravplassforvaltning. Det er ført prosjektrekskap for bruk av tilskuddet. Prosjektrekskapet viser et årsoverskudd på kr 0,2 mill

Gravplassforvaltning - prosjektrekskap	2018
Mottatt tilskudd og andre inntekter	4 170
Lønn og godtgjørelse	3 267
Driftskostnader	746
Prosjektresultat	157

Note 17 Betingede utfall

Den norske kirke er ikke involvert i rettstvister og saksbehandling vedrørende omtvistede krav, herunder erstatningskrav.

Building a better
working world

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Postboks 1156 Sentrum, NO-0107 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00

www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til Kirkerådet i Rettssubjektet Den Norske Kirke

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Rettssubjektet Den Norske Kirke som består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av Rettssubjektets finansielle stilling per 31. desember 2018, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av Rettssubjektet i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i Rettssubjektets årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Kirkerådet og direktøren (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til Rettssubjektets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle Rettssubjektet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig

Building a better
working world

dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- » identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- » opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av Rettssubjektets interne kontroll;
- » vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- » konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om Rettssubjektets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at Rettssubjektets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- » vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med kirkerådet blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av Rettssubjektets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 21. mars 2019
ERNST & YOUNG AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk

Kjetil Andersen
statsautorisert revisor

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo"™ - sikker digital signatur"
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Kjetil Andersen

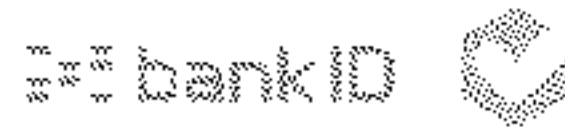
Statsautorisert revisor

På vegne av: Ernst & Young AS

Serlenummer: 9578-5992-4-2398085

IP: 37.191.xxx.xxx

2019-03-21 15:04:50Z

Dokumentet er signert digitalt, med Penneo.com. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>